

28 maart 2021 - belijdenisdienst

GEROEPEN WORDEN – JEZUS VOLGEN – KRUISDRAGE

Bijbellezing: Mattheus 27, 27-32

Simon van Cyrene komt de lijdensgeschiedenis binnenwandelen en is na één Bijbelvers ook weer verdwenen. Daardoor weten wij heel erg weinig van hem. Hij zal waarschijnlijk een jood zijn geweest. Wat moet hij anders daar bij Jeruzalem doen? En hij heeft twee zonen, zo vertelt Markus erbij. (Nu daar zal ik straks nog iets meer over vertellen.) En, zo weten Markus en Lukas te vertellen: Simon kwam van de akker. Nu, je ziet Simon zo lopen vanaf zijn tuintje terug naar de stad en opeens wordt zijn weg gekruist. Letterlijk gekruist. Een groep soldaten met een bebloede Man en een – waarschijnlijk – hele massa mensen daaromheen komt hem tegemoet lopen. Die bebloede Man draagt een balk. Nou, dan weet je het wel. Buiten Jeruzalem had de Romeinse overheerser palen opgesteld om opstandelingen aan op te hangen. De afgrijselijke kruisdood was voor hen bedacht, om zo andere mogelijke opstandelingen af te schrikken. Wie door de Romeinen veroordeeld was tot de kruisdood, moest zijn eigen dwarsbalk dragen naar de executieplaats. Aan die dwarsbalk zal de veroordeelde met gestrekte armen worden gespijkerd of vastgebonden en daarna omhoog worden gehesen op de paal in de grond. 'Ach, daar heb je weer zo'n iemand die door de Romeinen wordt gekruisigd.', zo moet Simon misschien hebben gedacht. 'Wat triest. Wat gaat die man een gruwelijk lijden tegemoet.' Maar dan opeens wordt Simon geroepen: 'jij daar! Draag die balk!' Zou Jezus het niet meer gekund hebben, die balk te dragen? Zou Hij na dat nachtelijke verhoor en die vreselijke geseling en daarna nog dat gruwelijke spel dat de soldaten met hem speelden, helemaal uitgeput zijn? Maar Hij moet natuurlijk niet onderweg al bezwijken, zo moeten de Romeinen gedacht hebben... Of zou het nog een andere reden hebben dat Simon wordt gedragen om die balk te dragen? In ieder geval: Simon was zojuist nog op zijn tuintje en nu loopt hij in de stoet mee, opgedragen om die dwarsbalk te dragen. Wilde hij naar huis gaan, naar de stad, is hij opeens onderdeel geworden van de Paasgeschiedenis en moet hij de tegenovergestelde richting opgaan...

Dat vind ik zo tekenend.. Ja, waarschijnlijk zal het gewoon een snauw geweest zijn van een Romeinse hoofdman waardoor Simons dag opeens heel anders verloopt, maar ik zie hier ook Gods leiding in. Want zo werkt God. God trekt ons zomaar mee in de Paasgeschiedenis. God roept ons achter Jezus aan, om Hem te volgen, terwijl wij daar misschien helemaal niet mee bezig zijn of er klaar voor zijn. Zo werkt God. Simon kon niet op een afstandje blijven. Hij werd geroepen. Misschien nog in zijn hoofd bezig met zijn tuintje, wat hij allemaal had gedaan of nog niet had gepoot. Misschien was hij al in zijn hoofd bezig met het Pesachfeest. Maar God kruist ons leven. Hij zet er zomaar een kruis door. En Hij laat ons omdraaien. Ook al sluit dat helemaal niet aan bij waar wij op dit moment mee bezig zijn en wat wij denken en plannen en geloven of niet geloven. Opeens zet God een kruis door je leven en laat Hij je de andere kant op gaan. Jezus volgen.

Misschien hè, bent u wel druk met uw werk, of met het gezin. Of met uw gezondheid, of... Er kan veel door je hoofd gaan en je kunt soms met zoveel dingen bezig zijn, dat je gewoon moeite hebt om je te concentreren als je een preek zit te lezen. Maar

opeens ben je nu midden in die Paasgeschiedenis terechtgekomen. Misschien was je van plan om even mee te kijken, zoals Simon die vanaf een afstandje het zag gebeuren. Een halfuurtje even de preek lezen en dan weer gewoon de dagelijkse dingen op te pakken. Maar dat gaat niet! Je wordt geroepen! Kom! ... Ja, dat tuintje prima. En dat huis in Jeruzalem: ook belangrijk natuurlijk. Je werk. Je school. Pesachfeest, Pasen, wat er aan staat te komen, nou, dat komt vanzelf. Maar *nu moet je achter Jezus aan!* Nu wordt je opgedragen, gesommeerd, om om te draaien. Om Jezus te volgen. ... Nee, je kunt je niet in de massa verschuilen en gewoon vanaf een afstandje meekijken vanmorgen. Je wordt geroepen. Dat had je niet verwacht misschien. Misschien schrik je ervan. Ik? 'Maar ik moet...' En al die anderen dan...?

Zo werkt God. Opeens word je uit de massa geroepen vanmorgen en kun je het niet meer vanaf een afstandje meer bekijken. 'Jij daar! De andere kant op jij. Volg Hem en draag die balk.' God breekt met de Paasgeschiedenis in in je leven. Opeens zit je er middenin en wordt je opgeroepen Jezus te volgen.

Nou, daar gaat Simon...

Ik had eigenlijk een andere Simon verwacht... De dag hiervoor had die andere Simon, Simon Petrus tegen Jezus gezegd: 'ik zal U nooit verlaten, wat er ook gebeurt! Ja, al moest ik ook met U sterven!' Nou, waar is deze dappere Simon dan? Hij staat ergens in een hoekje te huilen van schaamte en schuldgevoel, omdat hij – zo hoorden wij in de preek vorige week zondag – drie keer had gezegd dat hij helemaal niets met 'die Man' (zo noemde hij Jezus) te maken had. Alle goede bedoelingen en dappere woorden van mensen braken stuk op de werkelijkheid van Pasen.

Nu volgt een andere Simon Jezus. Ik weet eigenlijk niet wat er door hem is heengegaan. Misschien was hij wel kwaad dat die rot-Romeinen die zijn dagplanning helemaal in de war hebben geschopt. Of misschien was hij ook wel bang, omdat hij op een of andere manier de duivelse haat hier gewoon

aanwezig voelde. Of, nu ja, ik denk eigenlijk dat er ook iets anders door hem heen is gegaan..., want Markus – zo vertelde ik aan het begin van de preek – vermeldde in zijn evangelie dat Simon van Cyrene de vader was van Alexander en Rufus. Dat is opmerkelijk. Deze vermelding dat Simon van Cyrene de vader is van Alexander en Rufus zou een zinloze opmerking als niemand van de lezers zou weten wie Alexander en Rufus zijn. Maar blijkbaar wisten de lezers van het Markusevangelie wie dat waren. Blijkbaar waren Alexander en Rufus op het moment dat Markus dit opschreef ook gemeenteleden van Christus' gemeente. Nou, dan kan het volgens mij niet anders of Simon van Cyrene heeft aan zijn gezin, aan zijn zonen Alexander en Rufus vertelt wat er op deze dag is gebeurd... Dat is mooi hè? Op die ochtend voor Pasen kwam de jood Simon zomaar de lijdensgeschiedenis binnenwandelen – zo begonnen wij de preek - en nu Markus dit schrijft, zijn Simons zonen waarschijnlijk inmiddels bekende gemeenteleden. Dan heeft die Simon echt wat doorgegeven, dat kan niet anders. En dan heeft het blijkbaar ook echt wat met hem gedaan...! Hoe zou dat gegaan zijn hè? Zou Simon terwijl hij zo die zware balk droeg en achter die bebloede Jezus aan is gelopen misschien onder de indruk zijn geraakt dat Jezus niets zei? Dat Jezus niet vloekte en schreeuwde, zoals anderen, maar dat Hij als een lammetje naar de slachtbank liep? Of zouden er in Simons gedachten teksten uit de Joodse Bijbel zijn opgekomen, teksten over de Knecht van God? Bijvoorbeeld zo'n tekst uit Jesaja (Jesaja 50,6): 'Ik geef Mijn rug aan hen die slaan..., Mijn gezicht verberg Ik niet voor smaad en speeksel'... Zou dat Simon op dat moment hebben aangegrepen, dat deze teksten nu werden vervuld nu die Romeinen Jezus als de Koning van de Joden lopen uit te lachen? Zou Simon misschien, toen ze met z'n allen bij het kruis stonden, tot de ontdekking zijn gekomen Wie Jezus werkelijk was? Net, zoals die Romeinse hoofdman, die na Jezus' sterven

uitriep: 'werkelijk, Hij was Gods Zoon'? Of zou Simon er op dit moment nog niets bij hebben gedacht, alleen maar chagrijnig naar huis zijn gelopen omdat zijn dag was vergald en zou hij pas later, misschien tijdens de Pinksterenpreek van zijn naamgenoot Simon Petrus zijn geraakt, toen Petrus zei: 'jullie hebben de Messias aan het kruis gespijkerd en gedood'. Ik weet het niet. De Geest van God kan op allerlei manieren werken, maar er is iets met deze Simon van Cyrene gebeurd, dat is haast wel zeker.

Ik las een quote: *Simon droeg niet het kruis, omdat hij een discipel was...*, maar hij werd een discipel omdat hij het kruis droeg. Nou, ik denk dat het inderdaad zo gegaan is. Als je Jezus gaat volgen, Hem voor je ziet zoals Simon Hem onderweg naar Golgotha voor zich moet hebben gezien..., dan gebeurt er iets in je leven. Hoe, dat weet ik niet. Dat weten wij ook niet van Simon. Maar zijn twee zonen hebben het in ieder geval gemerkt. Jezus volgen, daar komt het op aan. Steeds Jezus voor je zien. Zien wat een gruwelijke weg Hij voor ons is gegaan. Hem die weg richting de dood zien gaan. Dat lijden. Die pijn. En dat stilzwijgend dragen en verdragen van Hem... voor ons. Dat heeft zoveel indruk op Simon gemaakt. Heeft God dan zoveel liefde voor die kleine mensjes die wij zijn? Is God dan zo'n bizarre, zo'n gruwelijke weg gegaan om het weer goed te maken tussen Hem en ons? Was de kloof tussen Hem en ons dan zo ontstellend diep en waren wij als mensen echt de eeuwige afgrond blijkbaar nabij? Maar was het verlangen van God blijkbaar *nog* dieper om die kloof tot ons te overbruggen? Dat voor je zien. Dat verandert je leven.

Als je belijdenis doet (zie: tweede belijdenisvraag) dan beloof je om Jezus te volgen. Je belooft dan om in de rij aan te sluiten, achter Simon van Cyrene en alle andere mensen die Jezus zijn gevolgd. Maar Jezus volgen begint niet met actie, verandering, er klaar voor zijn, eindelijk er met jezelf uit zijn en dan de stap tot Jezus zetten. Nee, hier bij Simon van Cyrene zie je dat het precies andersom gaat: eerst word je geroepen en besef je gewoon dat je hier niet onderuit kan... Eerst wordt je geroepen en daarom ga je met al je twijfels en tegenstrijdige gevoelens en losse gedachten achter Jezus aan en probeer je Hem steeds voor ogen te houden en wat Hij voor je heeft gedaan. Dat is wat je moet doen. Als je die roepstem van God hoort, gaan! Achter Jezus aan. In je opnemen wat Hij voor je heeft gedaan. Dat horen, dat beseffen, dat al wandelend met je ballast op de schouders steeds voor je zien... En in die voetsporen van Jezus, dan zal er wat met je gebeuren. Dan zal je veranderen. Dan zal je groeien in geloof. Dan zullen je gedachten, je gevoel, je geloof gevormd worden. Misschien wel zelfs zo sterk, dat je kinderen er later nog de prachtige vruchten van zullen plukken. (Maar of Simon dat zelf heeft meegemaakt en wat hij daar voor rol in heeft gespeeld, dat blijft natuurlijk gissen.)

Geloven – en ook 'belijdenis doen' – dat is niet: er klaar voor zijn. Geloven, dat is: met al je twijfels, frustraties, gedachten en plannen Jezus volgen. Je op Hem focussen. Je voetstappen in Zijn voetstappen zetten. Aan Hem denken. Zijn liefde voor je zien. Simon ging ons voor in het volgen. En dat is bij hem niet bepaald zonder uitwerking geweest.

Maar nu nog even iets, waar ik op terug zou komen. Ik vertelde dat Simon van Cyrene waarschijnlijk uit de massa werd geroepen om het kruis te dragen, omdat Jezus bijna bezweek van de pijn en de last. Maar het kan ook nog iets anders zijn geweest, namelijk dat de Romeinen het spelletje met Jezus voortzetten: ze riepen iemand uit de massa die de dienaar moet gaan spelen van deze Koning van de Joden: een bloedende Koning met een doornenkroon en een dienaar met een kruisbalk. Wat een vertoning: een Koning met één onderdaan die het materiaal draagt voor Zijn aanstaande executie.

Ook dat heeft veel te zeggen... Het gaat erom dat je Jezus volgt, zo zei ik. Dat je elke dag Hem voor ogen ziet en je voetstappen in Zijn voetstappen zet. Nu, Jezus volgen, dat doe je met lege handen. Want wij hebben Jezus niets aan te bieden. Geen offers, geen goede daden, geen leven waar Jezus wel dankbaar voor zal zijn hoe wij dat invullen. Nee, je komt op je weg achter Jezus aan jezelf steeds weer tegen, zoals die eerste Simon,

Simon Petrus. Jezus volgen, dat doe je dus met lege handen. Bij Jezus mogen horen is ook gratis. Is genade. Maar het is niet goedkoop. Want je krijgt een kruisbalk in je lege handen gelegd en je wordt onderdeel van het spotfeestje rondom Jezus. Jezus volgen, dat is genade, maar dat is ook: kruis dragen.

Jezus had meerdere keren tegen Simon Petrus en de andere discipelen gezegd: 'wie achter Mij wil komen, moet zichzelf verloochenen en zijn kruis op zich nemen'. Nu, op het moment waar het op aankwam waren zij allen in geen velden of wegen te bekennen. En nu staat hier daarom een andere Simon die de kruisbalk van Jezus in handen krijgt geduwd.

Geloven, dat is kruis dragen. Niet het kruisje dat elk huisje wel heeft, nee, dat wordt hier niet bedoeld. Als je Jezus volgt, dan krijg je een ander kruis in handen gelegd. Het kruis, omdat je Christus volgt. Jezus vraagt je of je bereid bent om te delen in de smaad en spot die Hij moest ervaren. Of je bereid bent om als christen vernederingen te ondergaan. Om te lijden. Om zelfs voor Hem te sterven. Om alles voor Hem op te geven.

Ik voel mezelf een beetje zo'n Simon Petrus als ik vanaf de kansel deze grote woorden nu uitspreek. Een oproep tot kruis dragen, terwijl ons geen strobreed in de weg wordt gelegd en ik straks weer heerlijk thuis bij mijn gezinnetje mag zijn. Smaad en spot durven incasseren, terwijl ik mijn overburen nog niet eens heb verteld dat ik christen ben. Offers brengen voor Christus, alles verdragen en willen ondergaan, terwijl ik zo slecht tegen een onrechtvaardige behandeling kan. Wat stelt dat kruis dragen van ons voor...?

We hoeven het lijden niet op te zoeken hoor! Simon van Cyrene had het ook niet op gezocht. Het kwam op zijn pad. Letterlijk. Je hoeft dus niet op een verwrongen manier proberen om negatieve reacties uit te lokken op het geloof en altijd maar alles te laten gebeuren. Nee. Maar hoe kan het dat elke keer in de Bijbel, elk Bijbelboek in het Nieuwe Testament, wordt gesproken over weerstand, over tegenstand, over strijd..., terwijl wij dat nauwelijks als christenen in West-Europa kennen? Ja, in het politieke debat bij sommige ethische discussies, maar verder... Zou het materialisme en de stress ons als christenen zo hebben gevormd dat wij niet eens opvallen in de massa? Druk met van alles en nog wat... en natuurlijk ook christen. ... Zou het zijn, omdat ook wij zo bezig zijn met zelfontplooiing, voor jezelf op leren te komen, mijn eigen gelijk, mijn recht op vrijheid... allemaal woorden die niets hebben te maken met het Evangelie? ...Is het gewoon onze geldingsdrang, de eeuwige zoektocht naar iemand te zijn...? Als wij door deze dingen zijn besmet – en dat is misschien wel het aller-besmettelijkste virus vandaag de dag – dan hoef je ook niet bang te zijn voor vervolging. Want slapende christenen worden niet lastig gevallen door Gods tegenstander. Slapende christenen mogen rustig van Hem doorslapen, door hen zal Gods Koninkrijk toch niet gaan groeien.

Kruisdragen... dat is jezelf verliezen. Het is niet jezelf een minderwaardigheidscomplex aanpraten, underdog zijn, niet van betekenis mogen zijn enzovoort. Kruisdragen is de bewuste keuze om Jezus te volgen met alle gevolgen van dien.

Ik vat samen: *geroepen worden, Jezus volgen (je ogen op Hem gericht houden) en bereid zijn je kruis te dragen*. Dat is belijdenis doen. En dat is ook wat geloven ten diepste is. Nou, dat kruis dragen is echt wel een ding, daar moeten wij misschien deze week voor onszelf nog eens wat meer over nadenken, of over teruglezen in de Bijbel. Maar ik wil toch met iets anders eindigen. Want Simon droeg Jezus' kruisbalk. Dat moeten wij niet vergeten. Uiteindelijk gaat het er niet om dat Simon het kruis voor Jezus droeg, maar dat Jezus voor ons aan het kruis ging. Dat kruis dragen, dat moeten wij met schande en schade leren, zo zie ik bij die andere Simon. Simon Petrus kon het aanvankelijk niet. Later wel. Maar laten wij vooral kijken naar Hem, Die wij mogen volgen met het kruis dat wij in handen hebben gekregen. Hij gaat voor ons de dood in. Om het straks voor altijd Pasen te laten zijn.